

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoPom/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824203891
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3824203891.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej a členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky C. D., nar. XX.XX.XXXX v E., trvale bytom F. XXX/X, E., štátnej občianky SR a otca G. B., nar. XX.XX.XXXX v F., trvale bytom D. XX, štátneho občana SR, za účasti F. B., nar. XX.XX.XXXX v F., starej matky maloletého, trvale bytom D. XX, za účasti Úradu komisára pre deti, so sídlom Odborárske námestie 3, 811 07 Bratislava, IČO: 50159399, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na nariadenie neodkladného opatrenia, v štádiu konania o odvolaní matky a kolízneho opatrovníka, proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č.k. 22PPOm/1/2024-93 zo dňa 19.07.2024, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Prievidza č.k. 22PPOm/1/2024-93 zo dňa 19.07.2024 v napadnutých výrokoch I., II., zrušuje a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) rozhodol tak, že „I. Súd návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.07.2024 na umiestnenie mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra A., H. I. A. A. E. XX/X, XXX XX H. zamietá. II. Súd zveruje maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. J. XX, starej matke maloletého, a to najdlhšie do 31.08.2024. III. Súd príberá do konania subjekt - Úrad komisára pre deti, so sídlom Odborárske námestie 3, 811 07 Bratislava, IČO: 50159399.“

2. Dňa 18.07.2024 bol Okresnému súdu Prievidza doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby okresný súd mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bezodkladne umiestnil do starostlivosti Centra A., H., E. XX/X, XXX XX H. v zmysle § 365 Civilného mimosporového poriadku. Navrhovateľ dôvodil tým, že maloletý A. sa narodil zo vzťahu C. D. a G. B., zo vzťahu pochádzajú aj ďalšie mal. deti: A., G. A., K. a dospelá D.. Starostlivosť zo strany rodičov nebola zabezpečovaná v dostatočnej miere, preto bol nad výchovou mal. detí nariadený dohľad. V tom čase rodina žila v obci D., starostlivosť o mal. deti zabezpečovali prevažne starí rodičia zo strany otca, ktorí žili v spoločnej domácnosti. Nakoľko sa rodičia mal. detí nepodielali na úhrade výdavkov spojených s bývaním a podľa názoru starých rodičov svoje deti zanedbávali, starý otec L. B. zrušil obom rodičom trvalý pobyt v ich domácnosti. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 9P/93/2015-87 zo dňa 22.04.2016 boli mal. deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky F. B. a rodičia boli zaviazaní povinnosťou prispievať na ich výživu. Rodičia mal. detí po krátkom čase obnovili spolužitie a prejavovali záujem prevziať starostlivosť o mal. deti. Ich spolužitie však bolo komplikované, dochádzalo ku konfliktom, čo vyústilo do fyzického napadnutia. Otec mal. detí bol za vyhrážanie a fyzické napádanie odsúdený na výkon trestu odňatia slobody. Matka mal. detí sa neskôr presťahovala do obce E., kde si spolu s novým partnerom prenajali byt. Následne požiadala o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad

Váhom č. k. 12P/25/2019-45 zo dňa 19.09.2019 boli mal. deti zverené opäť do osobnej starostlivosti matky a zároveň bol nad výchovou mal. detí nariadený dohľad. Situácia v rodine sa upokojila. Matka mala stabilnú prácu, príjem, riadne zabezpečovala starostlivosť o svoje mal. deti a tieto si riadne plnili povinnú školskú dochádzku. Bolo vyhodnotené, že uložené výchovné opatrenie si splnilo svoj účel. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 1P/2/2021-49 zo dňa 16.02.2021 bolo uložené výchovné opatrenie zrušené. V nasledujúcom období neboli signalizované žiadne výraznejšie problémy ani zo strany matky, ani zo strany kooperujúcich inštitúcií. V apríli 2024 Základná škola A. F. M. H. N. O. G. P. informovala o stupňujúcom sa problémovom správaní mal. A.. Uvedené problémy škola aktívne riešila s matkou, dieťa navštevovalo psychológa Centra poradenstva a prevencie v Partizánskom. V rámci vykonávaných opatrení SPODaSK bolo v júni 2024 vydané odporúčanie orgánu SPODaSK na výkon opatrení SPODaSK ambulantnou a terénnou formou, realizované v Centre pre deti a rodiny Topoľčany. Dňa 17.07.2024 telefonicky kontaktoval príslušník OR PZ v Partizánskom so žiadosťou o súčinnosť. Do rodinného domu, v ktorom žije rodina mal. dieťaťa, bola privolaná policajná hliadka a následne i rýchla zdravotná pomoc po tom, čo partner matky p. Q. fyzicky napadol mal. A.. Mal. dieťa malo podliatiny v oblasti tváre, najmä v okolí očí, v jednom oku mal prasknutú žilku. Maloletý verbalizoval, že ho otčím opakovane udieral do tváre. Dôvodom mala byť hádka medzi súrodencami. Maloletému bola zároveň poskytnutá nevyhnutná pomoc a podpora. Dieťaťu boli vysvetlené všetky úkony a postupy. Po prvotnom ošetrení bolo dieťa vozidlom RZP prevezené do Nemocnice v Partizánskom, odkiaľ bolo odoslané za účelom CT vyšetrenia do Nemocnice v Topoľčanoch. Vo večerných hodinách bol ošetrovujúcim lekárom prijatý záver, že je potrebné v záujme komplexného zhodnotenia zdravotného stavu, stanovenia diagnózy a nevyhnutnosti sledovania dieťaťa hospitalizovať maloletého v zdravotníckom zariadení. Súhlas s hospitalizáciou bol podpísaný matkou maloletého dieťaťa. Navrhovateľ mal za to, že matka sa javí ako benevolentná a málo dôsledná v komunikácií a výchove voči svojim maloletým deťom. Jej nedostatočné výchovné zručnosti umožňujú rozvoj konfliktov v rodine, a to nielen medzi deťmi navzájom, ale i medzi deťmi a jej partnerom. Matka správanie partnera ospravedľňuje, čo spôsobuje ďalšie napätie. Matka v súčasnej dobe nemá vytvorené také sociálnoekonomické zázemie, ktoré by jej umožňovalo zabezpečiť si samostatné bývanie len so svojimi deťmi. V rámci vykonaných opatrení SPODaSK otec mal. dieťaťa aktuálne nemá prispôbené podmienky na prevzatie starostlivosti o syna. Bolo zistené, že je psychiatrickým pacientom, opakovane bol hospitalizovaný na psychiatrii, v minulosti bol drogový závislý, t.č. sa lieči ambulantne, je nastavený na medikamentóznú liečbu. V minulosti bol za násilný trestný čin odsúdený na výkon trestu odňatia slobody. V telefonickom rozhovore uviedol, že t.č. nie je schopný zabezpečiť osobnú starostlivosť o svojho syna. Po incidente dňa 17.07.2024 otec mal. detí podal oznámenie na Obvodné oddelenie PZ Nové Mesto nad Váhom, v ktorom uviedol, že verbálne a fyzické ataky partnera matky voči mal. deťom sú opakované, p. Q. údajne fyzicky napadol nielen A., ale v predchádzajúcom období i ostatné deti. Pán B. uvádza, že hádky v domácnosti sú na dennom poriadku.

3. Okresný súd ďalej uviedol, že v návrhu je uvedené, že na základe uvedených informácií je nevyhnutné poskytnúť dieťaťu nielen komplexnú starostlivosť, ale predovšetkým odbornú pomoc. Okamžité umiestnenie v zariadení na výkon rozhodnutia súdu je jednoznačne v jeho záujme a za súčasných okolností je tým najvhodnejším riešením. Je potrebné poskytnúť jeho krízovú intervenciu s možnosťou zabezpečenia "bezpečného miesta", ako aj poskytnutie komplexnej odbornej pomoci za účelom predchádzania prehlbovania a opakovania porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa a tým predchádzať opakovaniu krízových situácií u dieťaťa. Navrhovateľ teda považuje za nevyhnutné, aby bol maloletý umiestnený v prostredí, ktoré nebude zanedbávať jeho výchovu, s pravidelným režimom, jasne stanovenými pravidlami a jednotnými výchovnými metódami, nakoľko obaja rodičia uvedené v súčasnej dobe nedokážu zabezpečiť a zastáva názor, že súčasný stav výchovy a starostlivosti o mal. A. v jeho prirodzenom rodinnom prostredí považuje za rizikový a ohrozujúci pre jej riadny psychický, fyzický ako aj sociálny vývin. Rodičia t. č. nie sú schopní zabezpečiť pokojné a hlavne bezpečné prostredie pre maloletého A.. V domácnosti údajne často dochádza k hádkam a konfliktom, ktorých nielen svedkom, ale i účastníkom je mal. A.. Tieto hádky a incidenty vyústili dňa 17.07.2024 až do hrubého fyzického napadnutia maloletého, ktorý musel byť následne lekársky ošetrovaný a hospitalizovaný. Partner matky počas rozhovoru priznal, že došlo k vzájomnej hádke, pričom mu "mu rupli nervy" a mal. A. zbil. Z rozhovorov s maloletým i ostatnými deťmi doposiaľ vyplýva, že sa nemuselo jednať len o jednorázové zlyhanie. Z hľadiska sociálnoprávnej ochrany dieťaťa je nevyhnutné zabezpečiť a poskytnúť dieťaťu bezpečné a zdravie neohrozujúce prostredie. Zároveň je v záujme riadneho fyzického, psychického a sociálneho vývinu dieťaťa nevyhnutné zabezpečiť mu komplexnú starostlivosť, adekvátnu výchovu a predovšetkým odbornú pomoc. Návrat maloletého do domáceho

prostredia navrhovateľ považuje v súčasnej dobe za vysoko rizikový a riadny vývoj dieťaťa ohrozujúci, nakoľko nie je možné vylúčiť opätovný vznik ďalších konfliktov a následných atakov medzi partnerom matky a mal. dieťaťom, preto navrhovateľ zastáva názor, že okamžité umiestnenie dieťaťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu je jednoznačne v jeho záujme a za súčasných okolností je tým najvhodnejším riešením vzniknutej krízovej situácie.

4. Okresný súd po oboznámení s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj so spisovým materiálom Okresného súdu Prievidza vedeným pod sp. zn. 22PPOm/1/2024, pripojeným spisovým materiálom Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1P 2/2021 a dospel k záveru, že v prípade mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX je daná naliehavá potreba úprav pomerov nariadením neodkladného opatrenia.

5. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12P/25/2019 - 45 zo dňa 19.09.2019 (č. l. 39 – 42 spisu) bola D. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. K. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. G. A. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX zverení do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia zastupujú a spravujú ich majetok a otcovi mal. detí bola určená vyživovacia povinnosť na mal. deti vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne s účinnosťou od prvého platnosti rozsudku. Nad výchovou maloletých detí bol nariadený dohľad.

6. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 1P/2/2021 - 49 zo dňa 15.02.2021 (č. l. 53 – 57 spisu) bol zmenený rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12P/25/2019-45 zo dňa 19.09.2019 vo výroku o uložení výchovného opatrenia tak, že výchovné opatrenie - dohľad nad mal. D. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. K. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. G. A. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bol zrušený. V ostatných častiach zostáva rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12P/25/2019-45 zo dňa 19.09.2019 nezmenený.

7. V ods. 5 napadnutého uznesenia okresný súd uviedol výrokovú časť z uznesenia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 5P/21/2016 - 11 zo dňa 06.04.2016 (č. l. 78- 81 spisu) .

8. Z e-mailovej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zo dňa 18.07.2024 doručenej Okresnému súdu Prievidza o 17.35 hod. (č. l. 67 spisu) vyplýva, okrem iného, že otec verbalizoval, že starí rodičia by mali záujem o starostlivosť o deti, avšak otec mal. A. sa vyjadril, že súhlasí s poskytovaním odbornej a psychologickkej pomoci dieťaťu a súhlasí s jeho umiestnením do ZVRS.

9. Z e-mailovej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zo dňa 18.07.2024 doručenej Okresnému súdu Prievidza dňa 17.42 hod. (č. l. 68 spisu) vyplýva, že mal. A. a mal. G. A. cestujú dňa 18.07.2024 ku starým rodičom zo strany otca mal. detí, ku starým rodičom chodia počas školských prázdnin. Mal. A. bol primerane svojmu veku oboznámený s podaným návrhom ako aj o jeho umiestnení s ZVRS, o jeho právach ako aj o prebiehajúcom súdnom konaní.

10. Z e-mailovej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zo dňa 18.07.2024 doručenej Okresnému súdu Prievidza dňa 17.50 hod. vyplýva, že matka spolu s deťmi a jej terajším partnerom C. Q. obýva 5-izbový rodinný dom, ktorý je v osobnom vlastníctve matkinho partnera, dom je zariadený potrebným nábytkom, udržiavaný na slabšej hygienickej úrovni, v dome prebieha svojpomocná kompletná rekonštrukcia. V správe je zároveň uvedené, že navrhovateľ nedisponuje správami z výjazdu OO PZ Partizánske ani správou prípadne podaným oznámením otcom na OO PZ Nové Mesto nad Váhom.

11. Z úradného záznamu zo dňa 19.07.2024 vyplýva, že bol telefonicky kontaktovaný otec mal. dieťaťa, ktorý poskytol telefonický kontakt na starých rodičov mal. dieťaťa, s ktorými žije v spoločnej domácnosti, a následne otec mal. dieťaťa dal k telefónu starú matku mal. dieťaťa, ktorá uviedla, že mal. A. a mal. G. sa aktuálne nachádzajú v jej domácnosti, pričom stará matka mal. dieťaťa zároveň uviedla, že sa už starala o maloleté deti, mal. deti chodia ku nej na prázdniny počas celého leta a aj cez veľkonočné prázdniny, a zároveň uviedla, že súhlasí so starostlivosťou o mal. A. B.. Taktiež otec mal. dieťaťa uviedol, že súhlasí, aby mal. A. B. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke, ktorá sa o maloletého vedela dobre postarať.

12. Z textovej správy odoslanej dňa 19.07.2024 Okresnému súdu Prievidza, pracovisko Bánovce nad Bebravou (č. l. 85) vyplýva, že stará matka mal. dieťaťa, pani F. B. súhlasí, aby bol A. B. zverený do

jej osobnej starostlivosti, aktuálne sa stará o maloleté deti, o maloleté deti sa už starala a stará sa o deti i cez prázdniny.

13. Z písomnej správy Nemocnice Partizánske zo dňa 19.07.2024 vyplýva, že mal. A. B. je hospitalizovaný od 17.07.2024 o 18.20 hod., bol prijatý na DKO za účelom observácie, dieťa je pri vedomí, v bezvedomí nebol, nezvracal, na žiadnu bolesť si nesťažuje, na všetko si pamätá. Má odreniny biokulárne, menšiu modrinu na chrbte bez poškodenia kožnej bariéry. Na oddelení boli zrealizované odbery krvi a moču, kde nebola preukázaná žiadna patológia. Maloletého A. dňa 18.07.2024 navštívila matka v sprievode sociálnych pracovníkov v doobedných hodinách a neskôr večer prišla sestra s priateľom. Hospitalizácia vyžadovala 48 hod. observáciu, je naplánované kontrolné konzílium v chirurgickej ambulancii, pokračovanie hospitalizácie podľa potreby. Zo záveru správy vyplýva, že aktuálnej je stav pacienta stabilizovaný, dieťa sa hrá, komunikuje. Z pripojeného dekuru (č. I. 92) okrem iného vyplýva, že dňa 18.07.2024 o 11.00 hod. prišli pracovníčky zo sociálneho oddelenia - zajtra medzi 09.00 hod. a 10.00 hod. bude dieťa prevezené do Nitry (O. D.). Po odchode pracovníčok zo sociálneho oddelenia plačlivý, smutný (O. D.).

14. S poukazom na § 365 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP"), § 365 ods. 3, 4 CMP, § 2 ods. 2 CMP, § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), § 329 ods. 1 CSP, § 336 ods. 1 CSP, § 27 ods. 1 až 3 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 328 ods. 1 CSP, § 367 ods. 1, 3, 4, 5 CMP, Čl. 5 zákona č. 36/2005 Zákona o rodine, § 44 ods. 1 - 4 Zákona o rodine, § 45 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, § 2 ods. 1 zák. č. 176/2015 Z. z., § 4 ods. 1, 2 zák. č. 176/2015 Z. z. okresný súd rozhodol tak, ako uviedol vo výroku svojho rozhodnutia.

15. Nariadenie neodkladného opatrenia súdom v konaní starostlivosti o maloletých si vyžaduje nielen bezodkladná úprava pomerov na strane účastníkov konania, ale predovšetkým samotný záujem maloletého dieťaťa na jeho nariadení, súd preto môže nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré je nevyhnutné na dosiahnutie účelu, nemôže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne a dokonca nezvratne zasahovalo do práv.

16. Neodkladným opatrením súd poskytuje maloletým deťom ochranu ich práv a zabezpečuje úpravu pomerov, pričom týmto rozhodnutím sleduje ako prvoradý záujem maloletých detí, ktorých sa toto rozhodnutie bezprostredne dotýka. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 CMP je stav, keď sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený.

17. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

18. Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ako i ostatným spisovým materiálom mal okresný súd za to, že je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie, nakoľko je to v záujme maloletého A.. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/21/2016 - 11 zo dňa 06.04.2016 bolo rozhodnuté tak, že súd zveril mal. D. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. K. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. G. A. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, do dočasnej náhradnej starostlivosti F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. J. XX, ktorá bude maloleté deti vychovávať, zastupovať a spravovať ich majetok. Následne, rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12P/25/2019 - 45 zo dňa 19.09.2019 bola D. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. K. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. G. A. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX zverení do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia zastupujú a spravujú ich majetok a otcovi mal. detí bola určená vyživovacia povinnosť na mal. deti vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, a nad výchovou maloletých detí bol nariadený dohľad. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 1P/2/2021 - 49 zo

dňa 15.02.2021 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12P/25/2019-45 zo dňa 19.09.2019 vo výroku o uložení výchovného opatrenia tak, že výchovné opatrenie - dohľad nad mal. D. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. K. D., nar. XX.XX.XXXX, mal. G. A. B., nar. XX.XX.XXXX, mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bol zrušený, a v ostatných častiach zostáva rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12P/25/2019-45 zo dňa 19.09.2019 nezmenený.

19. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako tiež duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie jeho vývinu a pod.. Vzhľadom na aktuálnu situáciu mal. A., ktorý mal byť zbitý otčimom, a od 17.07.2024 je hospitalizovaný v nemocnici, možno konštatovať, že jeho zdravie a priaznivý vývoj je vážne ohrozené, okresný súd dospel k záveru, že je v najlepšom záujme mal. A., aby bol dočasne - do 31.08.2024, t. j. na obdobie letných prázdnin zverený do starostlivosti svojej starej matky, ktorá súhlasila so zverením do jej starostlivosti, a zároveň uviedla, že starostlivosť o mal. už vykonávala a počas školských prázdnin sa mal. deti stará. Skutočnosť, že stará matka mal. dieťaťa F. B. sa o mal. deti stará počas školských prázdnin mal okresný súd za preukázané i vyjadrením otca mal. detí a matkou mal. detí, pričom aktuálne sa mal. A. a mal. G. A. - súrodenci mal. A. nachádzajú v starostlivosti svojej starej matky. Okresný súd sa nestotožnil s návrhom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na umiestnenie mal. do starostlivosti Centra A., H. I., H., a preto tento návrh zamietol, a mal. zveril so starostlivosti starej matky mal., ktorej už mal. do náhradnej osobnej starostlivosti bol zverený, ako i s poukazom na skutočnosť, že počas školských prázdnin mal. trávi čas u svojej starej matky.

20. Z pripojeného dekuru Nemocnice Partizánske (č. I. 92 spisu) okrem iného vyplýva, že dňa 18.07.2024 o 11.00 hod. prišli pracovníčky zo sociálneho oddelenia - zajtra medzi 09.00 hod. a 10.00 hod. bude dieťa prevezené do H. (O. D.), po odchode pracovníčok zo sociálneho oddelenia plačlivý, smutný (O. D.). K predmetným skutočnostiam uvedených v dekure okresný súd dodal, že ich bude potrebné prešetriť, ako i skutočnosť uvedenú v e-mailovej správe zo dňa 19.07.2024 o 8.29, v ktorej Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny uviedol, že stará matka mal. dieťaťa prejavila obavu, že by v súčasnej dobe osobnú starostlivosť o maloletého nezvládla, verbalizovala že je t.č. potrebné maloletému pomôcť, nakoľko sa obáva zhoršenia situácie, avšak z úradného záznamu okresného súdu vyplýva, že stará matka F. B. má záujem o vykonávanie starostlivosti o mal. A., čo následne okresnému súdu potvrdila i zaslaním SMS.

21. Okresný súd dospel k záveru, že je v najlepšom záujme mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, aby v predmetnej veci bol v súlade s § 12 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku pribratý do konania subjekt - Úrad komisára pre deti, so sídlom Odborárske námestie 3, 811 07 Bratislava, IČO: 50159399, ktorý môže svojou činnosťou prispieť k presadeniu zvýšenej ochrane práv mal. dieťaťa a preto okresný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

22. Proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie matka, ktorá nesúhlasila s rozhodnutím okresného súdu o zverení do starostlivosti maloletého A. starej matke F. B.. Dôvodila tým, že v domácnosti, v ktorej žije stará matka, prevládajú drogy, závislosť od alkoholu zo strany starej matky a jej dvoch synov F. B. a otca A., G. B.. F. B. je psychicky narušený človek, ktorý je nevyspytateľný svojimi činmi a v návale zlosti dokáže vytiahnuť aj nože. Hádky, bitky sú skoro na dennom poriadku. Takisto sa správa aj otec A.. Stará matka je často v alkohole, žije tam s nimi aj starý otec L. B., ktorý nesúhlasí s rozhodnutím, aby A. bol zverený starej matke. Nakoľko sám A. má psychické problémy a rád provokuje okolie, žiadala súd o prehodnotenie prípadu a o umiestnenie A. do odbornej starostlivosti zariadenia A. G. H..

23. Proti uzneseniu okresného súdu podal odvolanie navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí (ďalej aj len „odvolateľ“ alebo „navrhovateľ“). V apríli 2024 ho kontaktovala Základná škola A. F. M. H. N. O. G. P., ktorá informovala o stupňujúcom sa problémovom správaní mal. A.. Správy zo školského zariadenia zaslal v prílohe. Uvedené problémy škola aktívne riešila s matkou, dieťa navštevovalo psychológa Centra poradenstva a prevencie v Partizánskom. Správa z diagnostického vyšetrenia CPP Partizánske nám bola doručená až dňa 26.07.2024 (správa v prílohe). V rámci vykonávaných opatrení SPODaSK bolo v júni 2024 vydané odporúčanie orgánu SPODaSK na výkon opatrení SPODaSK ambulantnou a terénnou formou realizované v Centre pre deti a rodiny Topoľčany. Zároveň bola matke a maloletému

sprostredkovaná psychoterapia u klinického psychológa, kde však dieťa odmietalo spolupracovať. V správe z diagnostického vyšetrenia v CPP Partizánske sa uvádza, že osobnosť dieťaťa je detská s disharmonickým vývinom. mal. dieťa bolo v minulosti viacnásobne traumatizované, svedkom etylizmu, verbálnej a fyzickej aktivity biologického otca ako aj iných členov domácnosti. Dieťa malo v školskom prostredí výrazné ťažkosti so správaním, nespokojnosť na hodinách, odmietanie povinností a agresívne konflikty so spolužiakmi, zastrasovanie, sexuálne akcentované konanie a vyjadrovanie. Ťažkosti so správaním sa koncom školského roka stupňovali a dieťa začalo stagnovať vo svojich vedomostiach.

24. Odvolateľ uviedol, že dňa 17.07.2024 navrhovateľa telefonicky kontaktoval príslušník OR PZ v Partizánskom so žiadosťou o súčinnosť. Do rodinného domu, v ktorom žije rodina mal. dieťaťa, bola privolaná policajná hliadka a následne i rýchla zdravotná pomoc po tom, čo partner matky p. Q. fyzicky napadol mal. A.. Mal. dieťa malo podliatiny v oblasti tváre, najmä v okolí očí, v jednom oku mal prasknutú žilku. Maloletý verbalizoval, že ho otcim opakovane udieral do tváre. Dôvodom mala byť hádka medzi súrodencami. Maloletému bola poskytnutá nevyhnutná pomoc a podpora, zároveň boli vysvetlené všetky úkony a postupy. Po prvotnom ošetrovaní bolo dieťa vozidlom RZP prevezené do Nemocnice v Partizánskom, odkiaľ bolo odoslané za účelom CT vyšetrenia do Nemocnice v Topoľčanoch. Vo večerných hodinách bol ošetrovateľom prijatý záver, že je potrebné v záujme komplexného zhodnotenia zdravotného stavu, stanovenia diagnózy a nevyhnutnosti sledovania dieťaťa hospitalizovať maloletého v zdravotníckom zariadení. Súhlas s hospitalizáciou v NsP v Partizánskom bol podpísaný matkou maloletého dieťaťa.

25. Odvolateľ po zhodnotení všetkých zásadných faktov dospel k záveru, že je nevyhnutné poskytnúť dieťaťu nielen komplexnú starostlivosť, ale predovšetkým odbornú pomoc. Matka je vo výchove benevolentná a málo dôsledná v komunikácii a výchove voči svojim maloletým deťom. Jej nedostatočné výchovné zručnosti umožnili rozvoj konfliktov v rodine, a to nielen medzi deťmi navzájom, ale i medzi deťmi a jej partnerom. Otec mal. dieťaťa v čase podania návrhu nemal prispôbené podmienky na prevzatie starostlivosti o syna. Bolo zistené, že je psychiatrickým pacientom, opakovane bol hospitalizovaný na psychiatrii, v minulosti bol drogový závislý, t.č. sa lieči ambulantne, je nastavený na medikamentóznú liečbu. V minulosti bol za násilný trestný čin odsúdený na výkon trestu odňatia slobody. V telefonickom rozhovore dňa 17.07.2024 sa vyjadril, že nie je schopný zabezpečiť osobnú starostlivosť o svojho syna. Zároveň sa vyjadril, že podá trestné oznámenie na matkinho priateľa pána C. Q., nakoľko verbálne a fyzické ataky partnera matky voči mal. deťom sú podľa jeho vedomostí opakované, p. Q. údajne fyzicky napadol nielen A., ale v predchádzajúcom období i ostatné deti. Pán B. uvádzal, že hádky v domácnosti sú na dennom poriadku.

26. V odvolaní navrhovateľ uviedol, že bola telefonicky kontaktovaná aj stará matka dieťaťa pani F. B., ktorá v telefóne prejavila obavu zo zabezpečovania osobnej starostlivosti o svojho vnuka, nakoľko sa vyjadrila, že maloleté dieťa je problémové, mal problémy v škole a t.č. sa obáva, či by jeho výchovu zvládla. V telefonickom rozhovore zároveň vyjadrila súhlas s podaným návrhu, ktorým mal byť mal. A. umiestnený v zariadení na výkon rozhodnutia súdu a v ktorom mu mala byť poskytnutá odborná pomoc.

27. Navrhovateľ v odvolaní uviedol, že podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým mal byť mal. A. B. umiestnený do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu – Centrum A. H. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci dieťaťu. Zariadenie na výkon rozhodnutia súdu CDR A. je na základe akreditácie MPSVaR SR špecializovaným pobytovým zariadením na pomoc týraným a sexuálne zneužívaným deťom a deťom u ktorých je závažné podozrenie, že boli týrané alebo sexuálne zneužívané. Cieľom vykonávaných opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonávaných v centre je systematická prevencia vzniku krízových situácií v rodine, ochrana práv a právom chránených záujmov detí a komplexná pomoc a starostlivosť týraným, sexuálne zneužívaným deťom z dôvodu predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu detí a tým predchádzanie nárastu sociálno-patologických javov v spoločnosti. Takéto zariadenie vie prostredníctvom svojich odborných zamestnancov poskytnúť potrebnú a adekvátnu pomoc a starostlivosť maloletému v súlade s jeho najlepším záujmom. Zo strany Okresného súdu Prievidza bol navrhovateľ napriek tomu vo večerných hodinách požiadaný o doplnenie návrhu a zodpovedanie otázok zo strany súdu. „Z našej strany boli otázky zo strany súdu v danej situácii neadekvátne (napr. zamestnanie partnera matky, jeho príjem, vlastnícke vzťahy k nehnuteľnosti a pod.), nakoľko v situácii, kedy je dieťa hospitalizované na detskom oddelení po fyzickom ataku svojho otčima, je prvoradou

úlohou sociálneho pracovníka vyriešiť situáciu tak, aby boli urýchlene prijaté opatrenia v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, nie preverovanie majetkových pomerov členov domácnosti. Máme za to, že zodpovedanie takýchto otázok je predmetom následného dokazovania v konaní vo veci samej.“ Okresný súd Prievidza napriek návrhu a doplneným informáciám vydal dňa 19.07.2024 Uznesenie č.k. 22PPOm/1/2024-93, ktorým návrh ÚPSVR Partizánske zamietol a zveril mal. A. do starostlivosti F. B. – starej matke maloletého a to najdlhšie do 31.08.2024. Pre okresný súd pri rozhodnutí zveriť maloletého do starostlivosti starej matky bolo dostačujúce ústne vyjadrenie otca a jeho matky o tom, že „napokon“ súhlasia so zverením maloletého do starostlivosti starej matky. V čase rozhodovania okresný súd nepovažoval za potrebné mať v danej rodine a domácnosti starej matky fyzicky prešetrované rodinné pomery, sociálne pomery, bytové pomery a vzájomné vzťahové väzby. Rovnako nebolo potrebné mať zistené mená členov domácnosti, ich zamestnanie, pracovnú dobu, či vlastníctvo k nehnuteľnosti, ktorú obývajú. Zvýraznil vyjadrenie otca po rozhodnutí súdu, ktorý ho kontaktoval a uviedol, že on ako aj jeho matka pani F. B. boli telefonicky oslovení zo súdu za účelom súhlasu zverenia mal. A. o osobnej starostlivosti pani F. B.. Až po tomto telefonáte otec i stará matka zmenili svoje pôvodné rozhodnutie. V priebehu pár hodín tak obaja zásadne zmenili svoje stanovisko, čo však podľa odvolateľa poskytuje pochybnosť o stabilite ich postojov a rodinného prostredia ako takého.

28. Odvolateľ uviedol, že po vydaní neodkladného opatrenia dňa 23.07.2024 požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, pracovisko Myjava o prešetrovanie pomerov v rodine pani F. B.. Na základe informácií v správe z prešetrovania má za to, že rodina má tendenciu sa prezentovať v pozitívnom svetle a bagatelizovať vyskytujúce sa problémy v domácnosti starej matky. Každý člen rodiny má svoje dosť závažné zdravotné problémy a ťažkosti. Vzhľadom k pozitívnej rodinnej anamnéze v oblasti závislosti má zato, že rodinné prostredie u pani F. B. môže byť rizikové pre ďalší zdravý vývin maloletého dieťaťa a rodina nebude schopná zabezpečiť pre dieťa pokojné, bezpečné a stabilné prostredie ako aj potrebnú odbornú pomoc a adekvátne výchovné prostredie. Tento názor svojim vyjadrením podporil aj starý otec dieťaťa, ktorý uviedol, že nesúhlasí so zverením vnuka do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a vyjadril pochybnosti o tom, či budú vedieť zabezpečiť pre dieťa potrebnú odbornú starostlivosť. Potrebu poskytnutia odbornej pomoci dieťaťu potvrdil i otec mal. dieťaťa, ktorý dňa 25.07.2024 ÚPSVR Myjava zaslal mailovú správu, v ktorej uvádza, že jeho syn má psychické problémy, nadáva aj viackrát počas dňa, často býva podráždený, vyjadril sa, že podľa jeho názoru by maloletému pomohlo aspoň dvojtýždňové psychiatrické liečenie. Zo spisovej dokumentácie dieťaťa je zrejmé, že matkou uvádzané problémy týkajúce sa konzumácie alkoholických nápojov u starej matky, ako aj drogovej závislosti u otca dieťaťa sa vyskytovali aj v minulosti. Zo správy akreditovaného subjektu Úsmev ako dar, ktorý spolupracoval s rodinou dieťaťa vyplýva, že v minulosti nariadená náhradná osobná starostlivosť bola zo strany matky, úradu ako aj starej matky vnímaná len ako dočasná starostlivosť. Avšak svoju úlohu v rámci náhradnej starostlivosti stará matka neustála. Namiesto toho, aby stará matka deťom primerane ich veku citlivo vysvetlila zlú životnú situáciu ich rodičov najmä matky, táto deťom prezentovala, že ich matka opustila, nechce sa o nich viackrát starať a už ich neľúbi. Uvedené nebolo zo strany starej matky prezentované len deťom, ale aj pred pracovníkmi akreditovaného subjektu. V správe sa tiež uvádza, že pracovníci akreditovaného subjektu postupne zistili, že nie všetky skutočnosti, ktoré boli povedané a prezentované zo strany starej matky boli pravdivé. Treba zdôrazniť aj fakt, že dve deti starej mamy mal. A. (G. a F.) boli opakovane vo výkone trestu odňatia slobody a obaja mali problémy s drogami, jej dcéra p. L. B., ktorá žije so starou matkou v spoločnej domácnosti, nemá v starostlivosti svoje deti. Pracovníčky akreditovaného subjektu videli veľké riziko toho, že v rodine starej mamy B. nemali deti dobré vzory, pravidlá, ktoré sú potrebné pre ich zdravý vývin. Pracovníci akreditovaného subjektu boli zo strany úradu viackrát upozornení na požívanie alkoholických nápojov u starej matky. V správe sa uvádza, že pri poslednom odovzdávaní maloletých detí pracovníci akreditovaného subjektu zistili u starej matky požitie alkoholu, čo sa prejavovalo nielen zápachom z úst, ale aj v jej gestách a prejavoch.

29. Odvolateľ uviedol v odvolaní, že „z hľadiska sociálnoprávnej ochrany dieťaťa je nevyhnutné zabezpečiť a poskytnúť dieťaťu bezpečné a zdravie neohrožujúce prostredie. Zároveň je v záujme riadneho fyzického, psychického a sociálneho vývinu dieťaťa nevyhnutné zabezpečiť mu komplexnú starostlivosť, adekvátnu výchovu a predovšetkým odbornú pomoc. Incident dňa 17.07.2024 bol zjavne iba vyvrcholením dlhodobých problémov rodine, správanie maloletého v poslednom období signalizuje zhoršenie jeho prežívania, dokonca ho možno považovať za volanie o pomoc. V tejto situácii považuje za najvhodnejšie opatrenie, ktoré zohľadňuje najlepší záujem dieťaťa, jeho umiestnenie v zariadení, v ktorom mu bude zabezpečené nielen bezpečné prostredie, ale najmä poskytnutá komplexná odborná pomoc. V kontexte toho, že otec maloletého dieťaťa ako aj obaja jeho súrodenci

sú psychiatrickými pacientmi, považujeme zotrvanie dieťaťa v domácnosti starej matky v aktuálnej situácii za vysoko rizikové a riadny vývoj dieťaťa ohrozujúce. V aktuálnej situácii zastávame názor, že okamžité umiestnenie dieťaťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu je jednoznačne v jeho záujme a za súčasných okolností je tým najvhodnejším riešením vzniknutej krízovej situácie.“ Žiadal, aby krajský súd zmenil napadnuté uznesenie a nariadil mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, pobyt v zariadení na výkon rozhodnutia súdu - Centrum A., H., E. XX/X, XXX XX H. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu.

30. Otec vo svojom vyjadrení (č.l. 110 spisu) k odvolaniu matky uviedol, že súhlasí so zverením maloletého dieťaťa starej matke a nesúhlasí, aby maloleté dieťa bolo zverené do ústavu.

31. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobami nato oprávnenými matkou a navrhovateľom a posúdil uznesenie okresného súdu v napadnutých za aplikácie § 65, § 66 CMP a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu v napadnutých výrokoch je potrebné zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v zmysle ust. § 391 ods. 1 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

32. Z obsahu spisu v dotknutej veci odvolací súd zistil, že dňa 18.07.2024 bol Okresnému súdu Prievidza doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby okresný súd mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bezodkladne umiestnil do starostlivosti Centra A., H., E. XX/X, XXX XX H. v zmysle § 365 Civilného mimosporového poriadku. V apríli 2024 Základná škola A. F. M. H. N. O. G. P. informovala o stupňujúcom sa problémovom správaní mal. A.. Uvedené problémy škola aktívne riešila s matkou, dieťa navštevovalo psychológa Centra poradenstva a prevencie v Partizánskom. V rámci vykonávaných opatrení SPODaSK bolo v júni 2024 vydané odporúčanie orgánu SPODaSK na výkon opatrení SPODaSK ambulantnou a terénnou formou, realizované v Centre pre deti a rodiny Topoľčany. Dňa 17.07.2024 telefonicky kontaktoval príslušník OR PZ v Partizánskom so žiadosťou o súčinnosť. Do rodinného domu, v ktorom žije rodina mal. dieťaťa, bola privolaná policajná hliadka a následne i rýchla zdravotná pomoc po tom, čo partner matky p. Q. fyzicky napadol mal. A.. Mal. dieťa malo podliatiny v oblasti tváre, najmä v okolí očí, v jednom oku mal prasknutú žilku. Maloletý verbalizoval, že ho otčím opakovane udieral do tváre. Dôvodom mala byť hádka medzi súrodencami. Maloletému bola zároveň poskytnutá nevyhnutná pomoc a podpora. Dieťaťu boli vysvetlené všetky úkony a postupy. Po prvotnom ošetrení bolo dieťa vozidlom RZP prevezené do Nemocnice v Partizánskom, odkiaľ bolo odoslané za účelom CT vyšetrenia do Nemocnice v Topoľčanoch. Vo večerných hodinách bol ošetrojúcim lekárom prijatý záver, že je potrebné v záujme komplexného zhodnotenia zdravotného stavu, stanovenia diagnózy a nevyhnutnosti sledovania dieťaťa hospitalizovať maloletého v zdravotníckom zariadení. Súhlas s hospitalizáciou bol podpísaný matkou maloletého dieťaťa. Navrhovateľ má za to, že matka sa javí ako benevolentná a málo dôsledná v komunikácii a výchove voči svojim maloletým deťom. Jej nedostatočné výchovné zručnosti umožňujú rozvoj konfliktov v rodine, a to nielen medzi deťmi navzájom, ale i medzi deťmi a jej partnerom. Matka správanie partnera ospravedlňuje, čo spôsobuje ďalšie napätie. Matka v súčasnej dobe nemá vytvorené také sociálnoekonomické zázemie, ktoré by jej umožňovalo zabezpečiť si samostatné bývanie len so svojimi deťmi. V rámci vykonaných opatrení SPODaSK otec mal. dieťaťa aktuálne nemá prispôbené podmienky na prevzatie starostlivosti o syna. Bolo zistené, že je psychiatrickým pacientom, opakovane bol hospitalizovaný na psychiatrii, v minulosti bol drogovovo závislý, t.č. sa lieči ambulantne, je nastavený na medikamentóznou liečbu. V minulosti bol za násilný trestný čin odsúdený na výkon trestu odňatia slobody. V telefonickom rozhovore uviedol, že t.č. nie je schopný zabezpečiť osobnú starostlivosť o svojho syna. Po incidente dňa 17.07.2024 otec mal. detí podal oznámenie na Obvodné oddelenie PZ Nové Mesto nad Váhom, v ktorom uviedol, že verbálne a fyzické ataky partnera matky voči mal. deťom sú opakované, p. Q. údajne fyzicky napadol nielen A., ale v predchádzajúcom období i ostatné deti. Pán B. uvádza, že hádky v domácnosti sú na dennom poriadku. je nevyhnutné poskytnúť dieťaťu nielen komplexnú starostlivosť, ale predovšetkým odbornú pomoc. Okamžité umiestnenie v zariadení na výkon rozhodnutia súdu je jednoznačne v jeho záujme a za súčasných okolností je tým najvhodnejším riešením. Je potrebné poskytnúť jeho krízovú intervenciu s možnosťou zabezpečenia "bezpečného miesta", ako aj poskytnutie komplexnej odbornej pomoci za účelom predchádzania prehlbovania a opakovania porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa a tým predchádzať opakovaniu krízových situácií u dieťaťa. Navrhovateľ teda považuje za nevyhnutné, aby bol maloletý umiestnený v prostredí, ktoré nebude zanedbávať jeho výchovu, s pravidelným režimom, jasne stanovenými pravidlami a jednotnými

výchovnými metódami, nakoľko obaja rodičia uvedené v súčasnej dobe nedokážu zabezpečiť a zastáva názor, že súčasný stav výchovy a starostlivosti o mal. A. v jeho prirodzenom rodinnom prostredí považuje za rizikový a ohrozujúci pre jej riadny psychický, fyzický ako aj sociálny vývin. Rodičia t. č. nie sú schopní zabezpečiť pokojné a hlavne bezpečné prostredie pre maloletého A.. V domácnosti údajne často dochádza k hádkam a konfliktom, ktorých nielen svedkom, ale i účastníkom je mal. A.. Tieto hádky a incidenty vyústili dňa 17.07.2024 až do hrubého fyzického napadnutia maloletého, ktorý musel byť následne lekársky ošetrovaný a hospitalizovaný. Partner matky počas rozhovoru priznal, že došlo k vzájomnej hádke, pričom mu "mu rupli nervy" a mal. A. zbil. Z rozhovorov s maloletým i ostatnými deťmi doposiaľ vyplýva, že sa nemuselo jednať len o jednorázové zlyhanie. Z hľadiska sociálnoprávnej ochrany dieťaťa je nevyhnutné zabezpečiť a poskytnúť dieťaťu bezpečné a zdravie neohrozujúce prostredie. Zároveň je v záujme riadneho fyzického, psychického a sociálneho vývinu dieťaťa nevyhnutné zabezpečiť mu komplexnú starostlivosť, adekvátnu výchovu a predovšetkým odbornú pomoc. Návrat maloletého do domáceho prostredia navrhovateľ považuje v súčasnej dobe za vysoko rizikový a riadny vývoj dieťaťa ohrozujúci, nakoľko nie je možné vylúčiť opätovný vznik ďalších konfliktov a následných atakov medzi partnerom matky a mal. dieťaťom, preto navrhovateľ zastáva názor, že okamžité umiestnenie dieťaťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu je jednoznačne v jeho záujme a za súčasných okolností je tým najvhodnejším riešením vzniknutej krízovej situácie.

33. Z výrokovej časti uznesenia okresného súdu I. vyplýva, že okresný súd rozhodol tak, že návrh navrhovateľa zamietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že je v najlepšom záujme mal. A., aby bol dočasne - do 31.08.2024, t. j. na obdobie letných prázdnin zverený do starostlivosti svojej starej matky, ktorá súhlasila so zverením do jej starostlivosti, a zároveň uviedla, že starostlivosť o mal. už vykonávala a počas školských prázdnin sa o mal. deti stará. Skutočnosť, že stará matka mal. dieťaťa F. B. sa o mal. deti stará počas školských prázdnin mal okresný súd za preukázané i vyjadrením otca mal. detí a matkou mal. detí, pričom aktuálne sa mal. A. a mal. G. A. - súrodenci mal. A. nachádzajú v starostlivosti svojej starej matky. Okresný súd sa tiež nestotožnil s návrhom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na umiestnenie mal. do starostlivosti Centra A., H. I., H., a preto tento návrh zamietol, a mal. zveril so starostlivosti starej matky mal., ktorej už mal. do náhradnej osobnej starostlivosti bol zverený, ako i s poukazom na skutočnosť, že počas školských prázdnin mal. trávi čas u svojej starej matky. Okresný súd napadnutým uznesením teda rozhodol vo veci nariadením neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím inštitútom i v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť zväčša dočasnou, alebo provízornou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania, v už začatom konaní, ako aj po ňom nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti a zjednodušenia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má väčšinou predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, pri relevantných skutočnostiach, z ktorých súd vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, postačuje ich osvedčenie (tzn. stav vysokej miery pravdepodobnosti) z dostupných dôkazných prostriedkov. Napriek tejto základnej charakteristike rozhodnutia o neodkladnom opatrení je potrebné, aby okresný súd zodpovedal na nosné otázky položené navrhovateľom v podanom návrhu. Pripomína odvolací súd, že mieru pravdepodobnosti, s akou sú uvedené údaje pravdivé, pritom súd vyhodnocuje vzhľadom na individuálne okolnosti návrhu. Pod potrebou neodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie taký stav vzťahov účastníkov, pri ktorom aktívna korekcia zo strany súdu neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je totiž umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu.

34. Podľa vyhlášky č. 140/2024 Z.z., Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 18. júna 2024, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov účinnnej od 25.06.2024 „ 1. Za § 51b sa vkladá § 51c, ktorý znie: § 51c, ak sudca rozhoduje o uložení výchovného opatrenia na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobytom v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa osobitného predpisu, 20d) ktoré sa bude vykonávať najmä v reedukačnom centre, vždy vypočúva maloleté dieťa, ktorého sa konanie o uložení výchovného opatrenia alebo konanie o nariadení ústavnej starostlivosti týka.". Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu okresného súdu konštatuje, že takýto postup v spise okresného súdu absentuje, z ktorého záveru vyplýva, že odvolací súd

nemohol vyhodnotiť procesný postup, ktorý vyústil do rozhodnutia okresného súdu ako vecne správny a vytvárajúci relevantný postup pre rozhodnutie okresného súdu. Uvedené ustanovenie je odrazom participačných práv dieťaťa. Okresný súd neuviedol žiadne skutočnosti ani dôvody, pre ktoré uvedenú vyhlášku neaplikoval.

35. Podľa zistení odvolacieho súdu teda okresný súd rozhodol výrokom II. o zverení maloletého A. do starostlivosti starej matky, čo považoval za najlepší záujem maloletého dieťaťa. Okresný súd sice citoval čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, avšak bez toho, aby zodpovedal na argumentáciu navrhovateľa v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Z odôvodnenia nie je zrejmé, vzhľadom na všetky okolnosti vyplývajúce z obsahu spisu, prečo okresný súd nepovažoval návrh za dôvodný, z akých skutočností vychádzal, keď nevyhodnocoval navrhovateľom tvrdenú potrebnú odbornú pomoc maloletému, z čoho vychádzal okresným súdom tvrdený najlepší záujem maloletého, ak bol zverený starej matke, za situácie, že maloleté dieťa malo problémy už počas školského roka, tieto zostali bez povšimnutia okresným súdom, nie je zrejmé, ako vyhodnocoval rodinnú anamnézu a výchovné prostredie v domácnosti starej matky, pričom je zrejmé, že každý člen rodiny má svoje dosť závažné zdravotné problémy a ťažkosti, na základe akých konkrétnych skutočností dospel k záveru, že práve rodinné prostredie u pani F. B., je vhodnejšie ako to navrhované odvolateľom a ako môže nahradiť prípadne zabezpečiť pre dieťa pokojné, bezpečné a stabilné prostredie ako aj potrebnú odbornú pomoc a adekvátne výchovné prostredie. Uvedené otázky zostali bez povšimnutia okresným súdom. Okresný súd vo svojom rozhodnutí vo výroku II. uviedol rozhodol tak, že maloletý sa zveruje starej matke do 31.08.2024, nie je však zrejmé z čoho okresný súd vychádzal pri tomto dátume, ktoré skutočnosti považoval za rozhodné ako sa situácia práve v tento dátum vyrieši.

36. Odvolací súd všeobecne k rodinnoprávnej problematike a k svojmu rozhodnutiu považuje za podstatné uviesť, že v súčasnosti existuje široká zhoda – a to aj v medzinárodnom práve – na podpore myšlienky, že pri rozhodovaní príslušných orgánov verejnej moci týkajúcom sa detí musí byť ich najlepší záujem prvoradým hľadiskom rozhodovania, z ktorého princípu posudzovanej veci potom odvolací súd vychádzal. Uvedené potvrdzuje v priestore Európskej únie napr. aj Charta základných práv Európskej únie, v ktorej podľa čl. 24 ods. 2 „pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa“.

37. Záujem dieťaťa sa skladá z dvoch častí. Na jednej strane stojí dikcia, že puto dieťaťa s jeho rodinou musí byť zachované s výnimkou prípadov, keď sa rodinné prostredie ukázalo ako obzvlášť nevhodné. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť prerušené len vo veľmi výnimočných prípadoch a je potrebné urobiť všetko pre zachovanie osobných vzťahov. Na druhej strane je v záujme dieťaťa zabezpečiť jeho rozvoj v zdravom prostredí a nikto nesmie profitovať z takých opatrení alebo krokov, ktoré by v konečnom dôsledku poškodzovali zdravie a zdravý vývoj dieťaťa [porov. Neulinger and Shuruk v. Švajčiarsko, č. 41615/07, rozsudok Veľkej komory Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zo 6.7.2010, bod 136; Elsholz v. Nemecko, č. 25735/94, rozsudok Veľkej komory ESLP z 13.7.2000, bod 50; Maršálek v. Česká republika, č. 8153/04, rozsudok ESLP zo 4.4.2006, bod 71].

38. V tomto ohľade platí aj pre rozhodovanie súdov, že prijaté opatrenia musia sledovať najlepší záujem dieťaťa. Povinnosť aplikačnej praxe sledovať pri rozhodovaní konkrétnej veci týkajúcej sa detí ich najlepší záujem vyplýva okrem iného aj z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa.

39. Odvolací súd vo vzťahu k svojim nasledujúcim záverom považuje za podstatné primárne uviesť, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Účelom odôvodnenia je preukázať správnosť uznesenia a odôvodnenia súčasne. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených nepresvedčivých alebo nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie, súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu

súdu pri vydávaní rozhodnutí, t.j. musí byť preskúmateľné. Odvolací súd len nad rámec uvádza, že najdôležitejšou súčasťou odôvodnenia akéhokoľvek uznesenia, je tzv. právna veta, t.j., právny názor konajúceho súdu, ktorý odôvodňuje výrok, korešponduje s výrokom a umožňuje každému pochopiť, prečo konajúci súd vo veci rozhodol tak, ako rozhodol.

40. Po vykonaní odvolacieho prieskumu, vo vzťahu k odvolaniu matky, navrhovateľa odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie nedôsledne zisťoval pomery na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa názoru odvolacieho súdu sú však závery okresného súdu v napadnutom uznesení predčasné, a to nielen vzhľadom na vyššie vytykané nedostatky vo vykonaní dokazovania formou osvedčovania, ale aj vzhľadom na vyššie uvedené odvolacím súdom nezodpovedané otázky okresným súdom.

41. Odvolací súd k ozrejmieniu, čo je potrebné vnímať pod odňatím možnosti konať pred súdom uvádza, že „.....Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Cdo 286/2012 zo dňa 07. marca 2013).

42. Podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

43. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

44. Zhrnúc vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol bez toho, aby sa riadil vyššie spomenutými všeobecnými zásadami posudzovania podmienok pre vydanie neodkladného opatrenia v okolnostiach konkrétne prejednávanej veci v skutkovej ako i právnej rovine. V danom prípade podľa odvolacieho súdu došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP, teda, že súd prvej inštancie vec nevyhodnotením vyššie ozrejmených skutočností odvolacím súdom privodil nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktorá sa premietla do predčasnosti prijatých právnych a skutkových záverov, ktoré na seba viazali dôsledok odňatia možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti tiež neúplne a nesprávne zistil skutočný stav veci, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa § 62 ods. 1 CMP. V dôsledku tohto potom odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP uznesenie okresného súdu v napadnutých výrokoch zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

45. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

46. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

47. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní, a to i v rozsahu vyššie uvedených skutočností odvolacím súdom v tomto rozhodnutí, komplexne ale dôsledne objasní a zhodnotí všetky vyššie uvádzané skutočnosti odvolacím súdom, pričom neopomenie podrobne odôvodniť všetky aspekty záujmu mal. dieťaťa v okolnostiach konkrétnej prejednávanej veci, s dôrazom na skutočnosti vyplývajúce z návrhu na

nariadenie neodkladného opatrenia, z podaných odvolaní i vyjadrení vo vyvolanom odvolacom konaní, ako i skutočnosti vyplývajúce zo skutkového stavu, všetko za dôsledného dodržania § 220 CSP.

48. Až na podklade riadne zisteného a osvedčeného skutočného stavu potom vec teda opätovne právne posúdi, vysporiada sa s argumentáciou účastníkov (produkovanou aj v odvolacom konaní) a nanovo rozhodne, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP).

49. Odvolací súd k svojmu rozhodnutiu, ktorým zrušil rozhodnutie okresného súdu považuje za podstatné uviesť pre úplnosť, že rozsah - miera, časová a procesná náročnosť dokazovania, ktoré je potrebné vykonať okresným súdom, s poukazom na vyššie uvedené závery krajského súdu, pre rozhodnutie vo veci výrazne presahuje rámec účelu odvolacieho konania. Uvedený postup odvolacieho súdu, preto nebol v rozpore ani s rozhodnutím Ústavného súdu SR sp.zn. III.US 161/2023 zo dňa 12. októbra 2023.

50. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).